

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

179

Vragen van het lid **Lodders** (VVD) aan de Staatssecretaris van Economische Zaken over *signalen omtrent de fytosanitaire keuringen door de NVWA* (ingezonden 22 september 2016).

Antwoord van Staatssecretaris **van Dam** (Economische Zaken) (ontvangen 11 oktober 2016)

Vraag 1, 2, 3 en 4

Wat vindt u ervan dat de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) een dag voor een geplande fysieke keuring een bericht verstuurt aan een importeur waarin wordt aangegeven dat de NVWA door omstandigheden niet alle geselecteerde zendingen fysiek kan inspecteren?

Acht u het wenselijk dat de NVWA een dag van tevoren een geplande fysieke keuring annuleert?

Bent u ermee bekend dat, hoewel de aangiften ondanks bovenstaande e-mail wel in het elektronische systeem verwerkt worden, de annulering door de NVWA tot onnodige kosten leidt bij de importeur vanwege reservering van de keuringslocatie, en de annulering daarnaast leidt tot gaten in de planning op de keuringslocatie waardoor er niet optimaal gewerkt kan worden?

Wat is uw reactie op het feit dat de werkwijze van de NVWA leidt tot onnodige kosten bij de ondernemer?

Antwoord 1, 2, 3 en 4

Voor de import van verpakkingshout met specifieke lading, zoals natuursteen met specifieke douanecodes, maar ook leesteen, keramiek en plaatstaal, geldt dat jaarlijks een minimum percentage van 15% van de zendingen geïnspecteerd moet worden (Uitvoeringsbesluit 2013/92/EU). Een geplande inspectie kan vanwege andere prioriteiten worden geannuleerd, bijvoorbeeld vanwege een calamiteit, zoals een vondst van schadelijke organismen voor planten op een ander bedrijf. Zolang op jaarbasis tenminste 15% van de zendingen wordt geïnspecteerd, voldoet de NVWA aan de EU vereisten.

De NVWA bericht zo snel mogelijk de betrokken ondernemer als de inspectie geannuleerd moet worden. Ik heb begrip voor het ongemak dat hierdoor ontstaat.

Vraag 5 en 6

Wat is uw reactie dat ondanks de annulering door de NVWA de keuring wel gewoon doorbelast wordt?

Kunt u daarnaast nader uitleg geven over hoe de inspectiekosten van bijvoorbeeld een container met een zending waarvan het verpakingshout wordt geïnspecteerd, is opgebouwd? Wordt het gewicht van de hele zending in rekening gebracht voor de fytosanitaire inspectie van het verpakingshout? Welk aandeel heeft het verpakingshout op het gewicht van de hele zending? Staat dit in verhouding tot het eventueel doorberekenen van het hele gewicht voor de fytosanitaire inspectie van het verpakingshout?

Antwoord 5 en 6

Het tarief voor de importinspectie is gebaseerd op het omslagstelsel. De totale kosten voor alle inspecties worden gelijkelijk verdeeld over alle zendingen die onder de inspectieplicht vallen, ongeacht of die specifieke zending geïnspecteerd is of niet en ongeacht de exacte inspectietijd per individuele zending. De tarieven zijn berekend en vastgesteld op basis van de uit te voeren fytosanitaire controles, een inschatting van de benodigde inspectietijd per zending, de gemiddelde grootte van de zendingen en het gehanteerde controlepercentage. Er zijn verschillende tarieven, per inspectiepercentages en per productgroep (steen dan wel staal). Dit omdat voor een product met een hoog inspectiepercentage meer kosten worden gemaakt (relatief meer zendingen worden geïnspecteerd) dan voor een product met een lager inspectiepercentage, en omdat het verpakingshout bij staal een andere verschijningsvorm heeft dan bij steen. De kosten worden omgeslagen per gewichtseenheid.¹ Het aandeel verpakingshout per gewicht van de zending is niet van belang omdat de inspectietijd is berekend op basis van de inspectie aan het verpakingshout per ton natuursteen.

Vraag 7

Klopt het dat de NVWA haar inspectie uitvoert op basis van een 50-procentscontrole en deze per container uitvoert, terwijl in een EU-besluit² wordt gesproken over 15%? Waarom wijkt de NVWA af van het EU-besluit? Wat zijn de gevolgen voor de kosten voor de ondernemer dat de NVWA deze werkwijze hanteert?

Antwoord 7

De EU stelt een controle van minimaal 15% van de zendingen verplicht. Nederland heeft bij natuursteen met de GN-douanecodes: 6801, 6802, 6803 het percentage verhoogd naar 50% vanwege het verhoogde risico op insleep van schadelijke quarantaine organismen via deze producten, zoals de Aziatische boktor. Voor de overige codes waarvoor de inspectieplicht geldt, hanteert de NVWA de 15%-controle. Ook andere lidstaten doen meer inspecties dan de verplichte 15%.

Vraag 8

Klopt het dat in Nederland de fytosanitaire keuring alleen mogelijk is op een door de NVWA erkende inspectielocatie? Waarom wordt er niet bij de importeur gecontroleerd? Hoe is dit in andere, ons omringende landen geregeld, zoals Duitsland?

Antwoord 8

Een inspectie kan alleen op een erkende inspectielocatie plaatsvinden. Dit geldt voor alle lidstaten, inclusief Duitsland. Deze inspectielocatie kan gelegen zijn bij een importeur, maar ook bij een bestemmingslocatie, mits deze voldoet aan de vereisten die door de NVWA zijn vastgesteld. De regels voor erkende inspectielocaties zijn vastgelegd in de Europese regulering 2004/103/EG en 98/22/EG.

¹ Staatscourant 2015 nr. 8972 31 maart 2015

² Uitvoeringsbesluit (EU) 2015/474 van de Commissie van 18 maart 2015 tot wijziging van Uitvoeringsbesluit 2013/92/EU betreffende het toezicht, de fytosanitaire controles en de te nemen maatregelen met betrekking tot houten verpakingsmateriaal dat gebruikt wordt voor het vervoer van specifieke goederen van oorsprong uit China (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A32015D0474>).

Vraag 9

Daarnaast zijn er signalen dat in Duitsland de inspectiedienst werkt met een steekproefsgewijze controle; klopt dit? Zo ja, wat kan het verschil in werkwijze betekenen voor het verschil in kosten voor keuring tussen Duitsland en Nederland? Kan dit gevolgen hebben voor de verlegging van handelsstromen naar Duitsland?

Antwoord 9

Het Uitvoeringsbesluit 2013/92/EU is integraal van toepassing in de gehele Europese Unie, dus ook in Duitsland. De (minimale) omvang van de steekproefsgewijze controles zijn in Duitsland niet anders dan in Nederland. Wel kan er verschil zijn in de kosten die bij de ondernemer in rekening worden gebracht. Lidstaten kunnen de kosten bepalen op basis van de werkelijke gemaakte kosten (art. 13d van 2000/29/EC), dan wel op basis van een standaardtarief zoals omschreven in annex VIIIa van 2000/29/EC. Vanwege verschillen in de kostenstructuur tussen landen kunnen er daarom ook verschillen bestaan tussen de hoogten van de tarieven die in rekening worden gebracht. In Nederland is het uitgangspunt dat de inspectiekosten kostendekkend in rekening worden gebracht. Ik heb geen aanwijzingen dat er lading verlegd wordt naar havens van andere lidstaten als gevolg van een verschil in tarieven.

Vraag 10

Deelt u de mening dat bovenstaande signalen over de werkwijze van de NVWA niet tot gevolg mogen hebben dat er onnodige kosten bij de ondernemer komen te liggen en zullen leiden tot een uitwijking naar andere landen, zoals Duitsland? Zo ja, welke stappen gaat u nemen om dit voorkomen? Zo nee, waarom deelt u deze mening niet?

Antwoord 10

Het belang van de fytosanitaire controles is er in gelegen dat voorkomen wordt dat er uitbraken plaatsvinden van schadelijke organismen, zoals boktorren. De bestrijding van dergelijke uitbraken brengt hoge maatschappelijke kosten met zich mee, zoals de praktijk afgelopen jaren regelmatig heeft laten zien. De uitvoering van de controles brengen onvermijdelijk kosten met zich mee voor ondernemers. Recent is de noodzaak van uitvoeringsbesluit 2015/92/EU wederom geëvalueerd in het SCOPAFF – Plant Health (valt nu onder: Permanent Comité voor Planten, Dieren, Levensmiddelen en Diervoeders) van de Europese Commissie. De EU-lidstaten en de Europese Commissie hebben daarbij de noodzaak van dit besluit wederom vastgesteld vanwege het aanhoudend hoge aantal onderscheppingen van schadelijke organismen, waaronder boktorren, op verpakkingshout afkomstig uit China. Gemiddeld wordt bijna 2% van de zendingen afgekeurd.